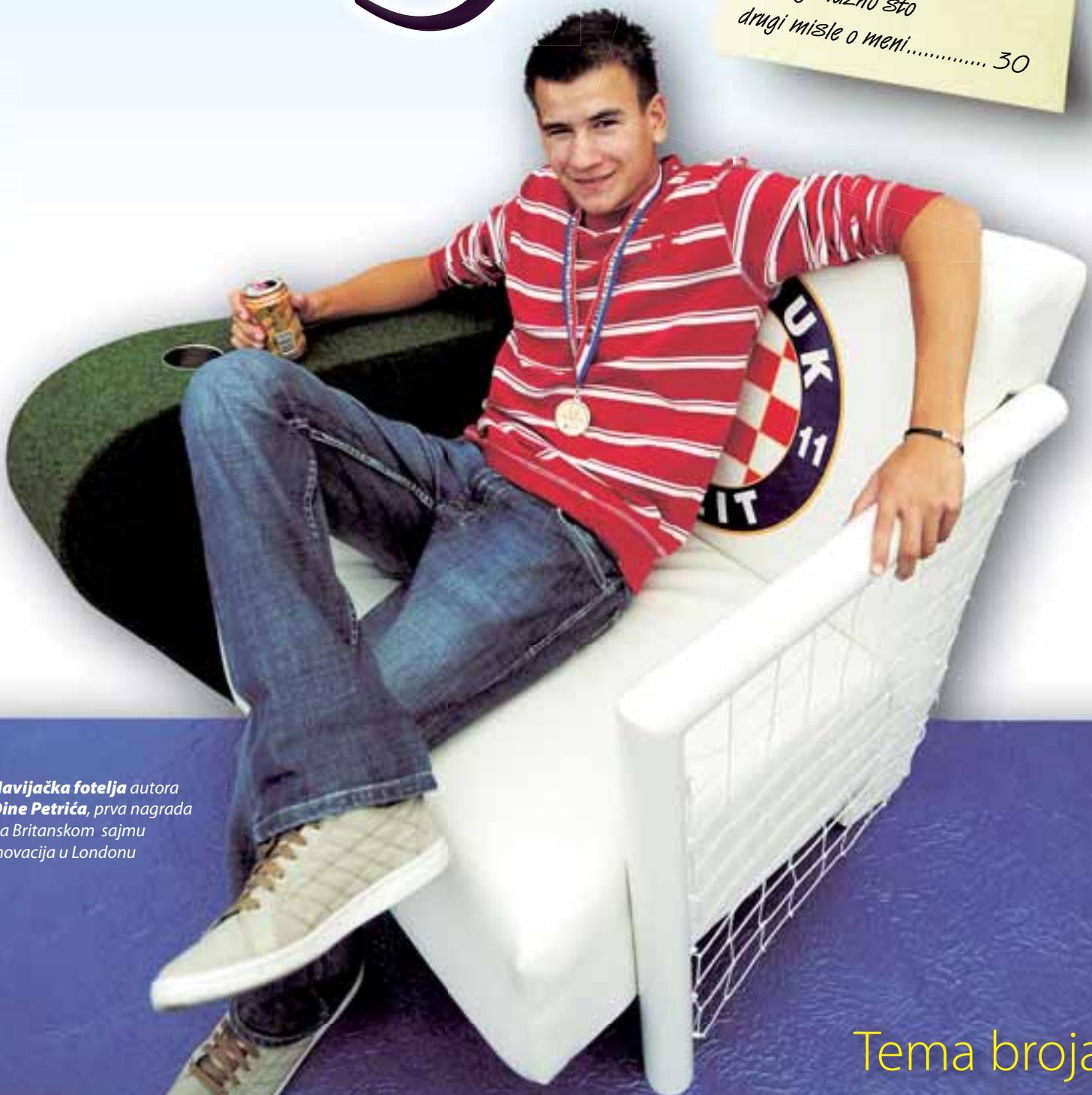

Slog

List učenika
Graditeljske obrtničke
i grafičke škole u Splitu

Godina 2008./2009. • Broj 10

Ne odustajte od svojih ciljeva.....	14
Teorije zavjere.....	22
iPhone 3G	26
Novi oblici on-line učenja.....	29
Koliko je važno što drugi misle o meni.....	30

Navijačka fotelja autora
Dine Petrića, prva nagrada
na Britanskom sajmu
inovacija u Londonu

Tema broja

**10. Državno natjecanje - izložba učenika
srednjih škola koji se obrazuju u području
likovnih i primjenjenih umjetnosti i dizajna**

SADRŽAJ

Obnovljena grafička radionica	4
Navijačke fotelje	6
Natjecanje u Zadru.....	8
I grafičari imaju svoje natjecanje.....	9
Priče iz našeg atrija	10
Božićna čarolija	11
Izložba najuspješnijih radova učenika naše škole u Galeriji konzervatorskog zavoda.....	12
Ne odustajte od svojih ciljeva.....	14
Državno natjecanje srednjih škola u Graditeljskoj obrtničkoj i grafičkoj školi u Splitu.....	16
Literarni radovi	18
Spaladium Arena - Split	21
Teorije zavjere	22
Nebu pod oblake.....	23
Slobodna Dalmacija - Nekada i sada.....	25
iPhone 3G.....	26
Novi oblici on-line učenja	29
Psihin kutak - Koliko je važno što drugi misle o meni.....	30
Pametna prijateljica.....	32
Ekspozicija '08	34

**Školski list
Graditeljske
obrtničke i grafičke
škole u Splitu
Broj 10,
veljača 2009.**

Nakladnik:
Graditeljska obrtnička i
grafička škola u Splitu
Matične hrvatske 11
Tel./fax: 021/465 427
www.gogss.hr
slog@slog.hr

**Voditeljica novinarske
grupe:**
Sandra Vrančić, prof.
hrvatskog

Novinarska redakcija:
Paško Peljić 2d, Damir Kusić
3d, Andrea Očasić g1b, Ivan
Rožić g1b, Josipa Bešker
g1b, Petra Kadić g1b, Asja
Kralik g1b

**Voditeljica grafičkog
uredništva:**
Tina Tocigl, dipl.ing.

Uvodna riječ

Dragi učenici,

Još jedna godina je za nama. Godina u kojoj smo zajednički prionili stvaranju boljih uvjeta za rad i učenje u našoj školi.

Vi, s vašim idejama, vlastitim afinitetima i stavovima, a mi kao vaši koordinatori i savjetnici.

Rezultat nije izostao.

Tako ćemo prošlu školsku godinu pamtit po mnogo čemu. Pamtit ćemo je po suvremenoj, novoopremljenoj grafičkoj radionici, kojom ćemo unaprijediti i poboljšati uvjete za vaš rad, ali i dati vam priliku za vašu individualnu afirmaciju i mladenačku kreativnost.

Rezultat našeg rada je i opremljena radionica za dizajnere unutarnje arhitekture, dizajnere keramike i metala, umrežene i suvremeno opremljene sve učionice...

Sve to s ciljem da vam stvorimo optimalne uvjete za stjecanje novih znanja, vještina i navika, ukorak sa svjetskim trendovima i razvojem.

U svrhu svega gore navedenog, u najskorije vrijeme započinjemo s radovima na proširenju školskih radionica za zidare, keramičare i rukovatelje građevinskim strojevima.

Prepoznali smo na vrijeme važnost sporta i rekreacije u životu mладог čovjeka, pa smo športsku dvoranu uredili i opremili.

Posebno njegujemo kontinuiranu suradnju naše škole s drugim školama i domovima, sa stručnim, kulturnim, vjerskim organizacijama i ustanovama s ciljem međusobnog povezivanja i izmjene iskustava. Čestitam vam na vašim dosadašnjim uspjesima, a bilo ih je na županijskim, državnim, a i u europskim okvirima.

Sve što smo do sada zajedno napravili, i što planiramo u bliskoj budućnosti, dragi moji učenici, namijenjeno je vama, s ciljem da ostvarite uistinu, sve što poželite. A mi, stručni tim, pratit ćemo vas svesrdno na tom putu.

Vaš ravnatelj

Ivan Kovacević, dipl.ing. grad.

Obnovljena grafička

Graditeljske obrtničke i grafičke škole

Stroj za meki uvez knjige "Binder"

Grafičarima tiska je, jedinima u Hrvatskoj, omogućen rad na novom dvobojsnom stroju ADASTA, B3 formata. Grafičari dorade svoju praktičnu nastavu odraju na novom nožu, novom stroju za meki uvez knjiga, te novom stroju za savijanje. Grafičari pripreme svoje zamisli kreiraju i grafički pripremaju u dvjema učionicama koje su opremljene računalima i projektorom ✓

Stroj za biganje

Stroj za savijanje "Falc"

Piše **Tina Tocigl, dipl.ing.**

Uprošloj školskoj godini 2007./2008., u potpunosti je obnovljena i opremljena grafička radionica.

TISAK

Grafičarima tiska je, jedinima u Hrvatskoj, omogućen rad na novom dvobojsnom stroju ADASTA, B3 formata. Performanse ovog stroja su odlične i između ostalog uključuju: automatsko stavljanje i vađenje ploče (tiskovne forme), radialno i aksialno pomicanje cilindra, mogućnost obostranog tiska, digitalno podešavanje zonskih vijaka, alkoholno vlaženje...

DORADA

Grafičari dorade svoju praktičnu nastavu odraju na novom nožu, B1 formata, s mogućnošću programiranja rezova. Također imaju na raspolaganju novi stroj za meki uvez knjiga- "Binder", koji radi na sistemu vruće otopljenog ljepila, te stroj za savijanje „Falc“ (s opcijama perforiranja i biganja) koji arak može saviti 7 puta (5 paralelno-2 križno savijanje). Osim spomenutog, učenici mogu perforirati, bigati i spiralno uvezivati , a na raspolaganju im je i novi stroj za numeriranje.

PRIPREMA

Grafičarima pripreme su uređene dvije učionice-radionice s umreženim računalima i projektorom na kojima, u programima za grafički prijelom, mogu usvojiti potrebne vještine i znanja iz područja grafičke pripreme, te u potpunosti izraziti svoju kreativnost.

Sada učenici mogu pratiti, sudjelovati, i sami, uz svoje mentore, realizirati gotovo sve proizvode iz mnogobrojne grafičke palete.

Također, dragocjena je suradnja učenika koja se ostvaruje između različitih područja grafičke proizvodnje, pa tako, učenici, svi zajedno, bez obzira za koji se smjer opredijele (grafička priprema, tisak, dorada), sudjeluju u realizaciji grafičkog proizvoda- od skice - do upotrebe.

Stroj za šivanje

radionica

Nož, B1 formata

Numerator

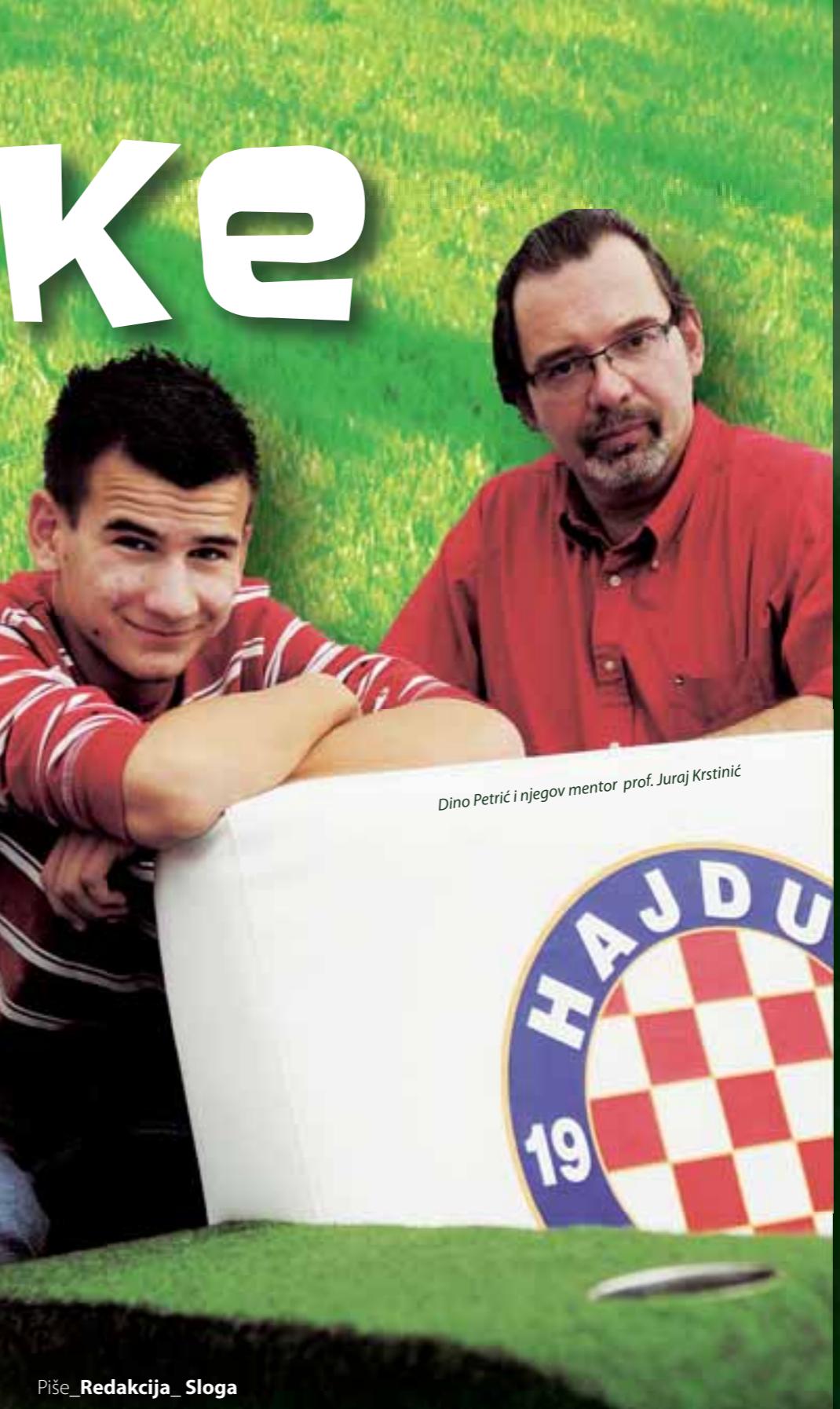
Dvobojni stroj ADASTA, B3 formata

Rad Dine Petrića osvojio prvu nagradu na Britanskom sajmu inovacija u Londonu

navijačke fotelje

Navijačka fotelja spada u domenu "fun designa"

Dino Petrić i njegov mentor prof. Juraj Krstinić

Piše Redakcija Sloga

Ogledni primjerak fotelje na sebi ima grb Hajduka. Hrvatska verzija fotelje s kockicama može ubrzo ići u proizvodnju. Unikatnu fotelju, kaže, naš bivši učenik i mladi inovator, **Dino Petrić**, izrađivat će prema željama klijenata, odnosno s ambrelima njihovih najdražih klubova.

Fotelja je najprije izložena u galeriji Konzervatorskog zavoda u Splitu, da bi kao zapaženi rad "partila" za Čakovec na državnu izložbu maturalnih rada, gdje je bila prvonagrađena. Upravo je to bio "okidač" za nastup na zagrebačkoj Arki, nakon koje je uslijedio London - podsjetio nas je mladi autor na kronologiju događaja.

Petrić je, naime, dizajnirao navijačku fotelju, komad namještaja koji bi se uskoro mogao naći u domu svakog zagrijenog nogometnog navijača, a interesi su pokazali i brojni europski nogometni klubovi poput Realu iz Madrida te nacionalni savezi. Verzija s amblemom engleske nacionalne reprezentacije osvojila je prvu nagradu na 12. britanskom sajmu inovacija (BIS), u Londonu u kategoriji industrijskog dizajna, o "izumu" splitskog dvojca pisao je 'Daily Mail' a televizije BBC i ITV snimile su priloge. Navijačka fotelja spada u domenu "fun designa", dakle dizajna koji nije ozbiljan, nego je realiziran kao koncept. Fotelja je osvojila i prvu nagradu na međunarodnom sajmu izuma, novih ideja, proizvoda i tehnologija Arca 2008. u sklopu Zagrebačkog velesajma u rujnu meseca. Splićani su mogli vidjeti na splitskom sajmu SASO, na štandu naše škole. "Englezi su potpuno poludjeli za našom navijačkom foteljom. Još kad su čuli da smo iz Hrvatske! Bila je veća pomača nego u Zagrebu za verziju fotelje s amblemom hrvatske reprezentacije", priča mladi Dino Petrić. Izložbeni primjerak s londonskog sajma inovacija već je prodan, a u daljnjoj komercijalizaciji pomoći će i zlatno odliče saajma.

Priča je počela na početku drugog polugodišta kada je trebalo odabratu maturalni rad, a Dino koji je pohadao smjer dizajner interijera nikako nije mogao smisliti što odabrati. "U životu me ništa ne zanima osim Hajduka.

Od malih nogu pratim Hajduka, nijednu utakmicu nisam propustio. Osim toga u razredu smo nas dvojica i 30 cura pa se bilo teško koncentrirati na izbor maturalnog rada. Moj mentor, profesor Juraj Krstinić, smatra da se u životu treba baviti onim što te najviše zanima pa mi je predložio da napravim nešto s temom Hajduka. I tako je nastala navijačka fotelja. Ni sam ispočetka nisam vjerovao u uspjeh, no ispalio je čudo", priča Dino.

Natjecanja

Natjecanje u Zadru

Na prošlogodišnjem natjecanju učenika srednjih škola koji se obrazuju u području likovnih i primjenjenih umjetnosti i dizajna u Zadru, naši su učenici ostvarili zapažene rezultate.

PUTANI LET
Aranžersko-scenografski dizajner
Kombinirana teh. (staklo,žica)
Mentor : prof. **Tanja Ukas**

VJETAR
Aranžersko-scenografski dizajner
Kombinirana teh. (staklo,žica,siporeks)
Mentor : prof. **Ana Bizjak**

GLOBALNO VRIJEME
Aranžersko-scenografski dizajner
Kombinirana teh. (staklo,metal,drvo,pjesak)
Mentor : prof. **Tanja Ukas**

2.
generacijska
nagrada

NOVI ŽIVOT
Aranžersko-scenografski dizajner
Kombinirana teh. (biskvit,staklo)
Mentor : prof. **Tanja Ukas**

2.
nagrada
MULTIMEDJA

VAL
Aranžersko-scenografski dizajner
Kombinirana teh. (staklo,žica,siporeks)
Mentor : prof. **Ana Bizjak**

I grafičari imaju svoje natjecanje

Prošle, 2008. godine je održano prvo „pravo“ natjecanje grafičkih škola Republike Hrvatske. Godinama je broj grafičkih škola bio vrlo mali. Ovaranje sve većeg broja škola i odjeljenja u pojedinim školama koje se bave grafikom omogućilo je da i mi odmjerimo svoje snage. Sada nas je osam: Čakovec, Osijek, Rijeka, Split, Varaždin, Zabok, Zadar, Zagreb . Prošle godine u Varaždinu smo prijavili radove u sve tri kategorije i tako s ponosom ističemo da su naši učenici osvojili u svim kategorijama poneku nagradu. Najavljujemo i naše sljedeće natjecanje koje će se odzati 26. i 27. ožujka 2009. u Prijenosovno-tehničkoj školi Zadar.

Svim učenicima i njihovim mentorima želim puuuuno uspjeha!!!

Napisala **Teodora Grgić Jeličić, prof.**

SPLITSKA RIVA
Mentor: prof. **Duška Boban**

2.
nagrada
MULTIMEDJA

JA I MOJ GRAD
Mentor: prof. **Mirko Jurko**

3.
nagrada
GRAFIČKA
TEH.

TBF
Mentor: prof. **Teodora Grgić Jeličić**

3.
nagrada
DIZAJN

GIBONNI
Mentor: prof. **Teodora Grčić-Jelčić**

Priče iz našeg atrija

Postav izložbe

U prostranom atriju naše škole tradicionalno se, svake godine, održi izložba učeničkih radova. Tako je bilo i školske godine 2007./2008. Izloženi su nagrađeni učenički radovi, kao i maturalni radovi učenika. ✓

Postav izložbe

Postav izložbe

Božićna jelka
Duje Matešan

Božićna čarolija

Svi koji se u božićno vrijeme nađu u atriju mogli bi se ugodno iznenaditi jer su i u to vrijeme u njemu izloženi maštoviti radovi naših učenika. Riječ je o dva maturalna rada: "Jaslice" Ivane Čondić Svitličić koja je maturirala lani i "Bor" Duje Matešana koji je maturant. Bravo!

Sve pohvale našim aranžersko-scenografskim dizajnerima! ✓

Postav izložbe

Jaslice
Ivana Čondić Svitličić

Izložbe

Izložba najuspješnijih radova učenika **Galeriji konzervatorskog zavoda**

Tradicionalno, na kraju nastavne godine 2007./2008., naša škola u Galeriji konzervatorskog zavoda postavlja izložbu s najuspješnjim radovima koji su nastali tijekom godine kroz nastavne predmete i programe koji potiču kreativnost i likovni izraz

Ne odustajte od svojih ciljeva!

Piše **prof. Sandra Vrančić**

- *Mirko, reci nam, za početak nešto o sebi!*

- Zovem se Mirko Čalušić. Rođen sam 03.06.1991. u Splitu. Išao sam u osnovnu školu "Brda", a nakon toga sam upisao srednju Graditeljsku obrtničku i grafičku školu.

- Da, u 8. razredu osnovne škole. Na županijskom natjecanju sam bio 14.

- *Izgleda da ti se svidjelo natjecati. Opiši nam kako se sve to nastavilo i u srednjoj školi!*

- U 2. razredu se na školsko natjecanje prijavilo 10-ak učenika. Prof. Gulin je vidjela da postizem dobre rezultate u rješavanju zadataka, pa me prijavila na školsko natjecanje. Bio sam prvi. Kasnije sam išao na županijsko natjecanje gdje sam bio 2. na razini srednjih strukovnih škola. To se natjecanje održalo u II. gimnaziji u Splitu.

- *Gdje se održalo državno natjecanje?*

- U Čakovcu. Prof. Gulin i ja smo išli na natjecanje. Prvi dan smo šetali i razgledavali grad. Drugi dan je bilo natjecanje i pišanje eseja, a nakon toga usmeno ispitivanje.

- *Koje si mjesto osvojio?*

- 2. mjesto, s 3 boda razlike između mene i pobjednika.

- *Kako je prošlo usmeno ispitivanje?*

- Od maksimalnih 30 bodova, ja sam imao 29. Tako da je prošlo pričinjeno dobro.

- *Za esej si osvojio nagradu. O čemu si pisao?*

- Tema eseja je bila "REALITY TV", a za najbolje napisan esej dobio sam knjigu: "Gospodar muha" Williama Goldinga. Za osvojeno 2. mjesto na državnom natjecanju dobio sam rječnik engleskog jezika.

- *Kako su te dočekali obitelj i prijatelji nakon povratka iz Čakovca?*

- Svi su bili presretni, čestitali mi. Proslavio sam taj uspjeh s njima.

- *Što se zbivalo kasnije?*

- Svi mentorovi i učenici koji su osvojili prva 3. mesta iz općih predmeta susreli su se sa županom Antonom Sanaderom. Župan nam je uručio novčane nagrade kao poticaj u dalnjem učenju i napredovanju. Uz to dobili smo i Antologiju hrvatskog pjesništva.

- *I na kraju - što bi poručio čitateljima školskog lista?*

- Poručio bih im da nikada na brzinu i nepromišljeno ne odustaju od svojih ciljeva. Ja sam često želio odustati, ali mentorica i roditelji su me poticali, tako da se na kraju trud isplatio.

- Mirko, hvala ti na razgovoru. Želimo ti puno uspjeha i još mnogo osvojenih nagrada!

10.

DRŽAVNO NATJECANJE - IZLOŽBA UČENIKA SREDNJIH ŠKOLA REPUBLIKE HRVATSKE KOJI SE OBRAZUJU U PODRUČJU LIKOVNIH I PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI I DIZAJNA

SPLIT, 9. - 11. OŽUJKA 2009.

Galerija Meštrović

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

AGENCIJA ZA OBGOJI I OBRAZOVANJE

GRADITELJSKA, OBRNICKA I GRAFIČKA ŠKOLA U SPLITU

Tema broja

Natjecanje-izložba učenika srednjih škola koji se obrazuju u području likovnih i primijenjenih umjetnosti i dizajna

Državno natjecanje srednjih škola u Graditeljskoj obrtničkoj i grafičkoj školi u Splitu

Na državnom natjecanju koje će se održati u našoj školi od 9.-11. ožujka 2009. sudjelovat će 28 pozvanih učenika. Državno će povjerenstvo nagraditi 3 najbolja uratka. Crtači radovi svih učenika bit će ostavljeni na izložbi. Donosimo kategorije i teme natjecanja.

Priredila Redakcija Sloga

U organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa te Agencije za odgoj i obrazovanje održava se državno natjecanje u našoj školi. Natjecanje će se održati od 9.-11. ožujka 2009. Provodit će se u dvije kategorije:

- natjecanjem-izložbom najboljih likovnih uradaka učenika koji rade na zadatu temu-poticaju (temu-poticaju određuje škola domaćin)
- natjecanjem-izložbom likovnih uradaka najboljih crtača (temu određuje škola domaćin)

Na državnom natjecanju - izložbi pozvani će učenici sudjelovati u izradi zajedničkog projekta u radionici na zadatu temu-poticaju (temu-poticaju određuje škola domaćin).

1.Tema-poticaj: Spomenička baština Ivana Meštrovića - otisci i suvremenost

Spomenik kulture je svjedočanstvo ljudske povijesti i razvoja, materializirane uspomene i pregnuća, vizije iz davina i potruke prošlosti...

Spomenici su otisci prošlosti i suvremenosti.

Živimo u vremenu opterećenom memorijama različitih prizvuka i tonova, u društvu poslijepada berlinskog zida, prestrukturiranju političkih blokova i država. Ponekad smo zburjeni kakofonijom prošlosti i njenim refleksijama u suvremenosti. Što je stvarno i bitno, što je vrijedno sjećanja i čuvanja za vječnost, a što tek prolazna epizoda?

Unutar impresivnog opusa u kome velikan svoje umjetničke vizije pretače u skoro sve likovne medije, istaknuli smo njegov odnos prema spomeničkoj baštini. Imao je skoro opsensivnu potrebu

bu memoriranja herojskih, nacionalnih i vrlo intimnih tema, u svim formama, volumenima, ma-

Galerija Ivana Meštrovića

terijalima i tehnikama. Meštrović je razumio spomenik dublje od vlastitih nacionalnih simbola. O tome svjedoče njegova brojna djela diljem svijeta, od prostora bivše države do djela u Londonu, Pragu, Torinu, Rimu, Budimpešti, Americi, Argentini... gdje je materijalizirao važne nacionalne ličnosti i događaje. Zar Indijanac u Chicagu ne budi nacionalni ponos svakog Amerikanca?

Ivan Meštrović je iznimno plov dan i svestran umjetnik, primarno kipar, koji je svoje umjetničke vizije pretakao u skoro sve likovne medije. Vrstan crtač vještine koja nadilazi skice za skulpture, slikar te litograf i bakropsicac.

Premda mu je prvi materijal kamen, podario nam je mistične reljefe u drvetu te brojne rezbarije uporabnih predmeta i namještaja što ga svrstava i u primjenjene umjetnike, a vrhunac njegove svestranosti vidimo u arhitekturi i gradnji velebnih muzeja-vjerojatno najslikovitijih simbola vječnosti!

Tijekom života je napisao osam drama u ciklusu Razgovori s Michelangelom, što nam govori da je pero u ruci držao s istom la koćom kao i dlijeto.

Inspirirani ovim velikim umjetnikom progovorimo o spomeničkoj baštini, sačuvajmo ono što je vrijedno i vratimo umjetnosti jedinstvenu ulogu u vječnosti.

2.Tema-poticaj: mrtva priroda

Na državnom natjecanju - izložbi učenici će crtati skulpture Ivana Meštrovića, a doživljaj će biti snažniji zbog mogućnosti crtanja po promatraju originalnih skulptura u Galeriji Ivana Meštrovića koja je bila i njegov dom. Osobitu će važnost imati atmosfera u prostoru koja će se moći prikazati crtežom. Crtanje prema djelima velikog majstora Ivana Meštrovića trebalo bi ostaviti snažan utisak na učenike i u njima pobuditi spoznaju o likovnim vrijednostima crtanja po promatranju.

Konkavno-konveksne forme kao i kontraste učenici će moći izraziti (prirodno/umjetno svjetlo) upotrebo svjetla i sje ne.

Ugljen je jedna od najstarijih crtačkih materijala koji ostavlja maglen i prašnjav trag te je

kao takav izvrstan za prikaz volumena u prostoru. Škola je dužna poslati u školu domaćina izvješće o provedbi natjecanja iz crtanja: popis učenika i njihovih mentora (jedan mentor po učeniku) - ispisanih na računalu. Izvješća poslati snimljena na CD-u. Zbog specifičnosti prostora u kojem će se odvijati natjecanje u crtanju sudionici istoga bit će podijeljeni u grupe, a motivi će tematski biti isti ili slični, postavljeni u parku ili interijeru Galerije Ivana Meštrovića. Na natjecanju-izložbi u crtanju sudjeluje do 28 pozvanih učenika. Državno će povjerenstvo nagraditi tri najbolja uratka (1., 2. i 3. nagrada). Crtači rado vi svih učenika koji su sudjelovali

Učenici će prije početka natjecanja pogledati film o Ivanu Meštroviću i njegovom djelu koji će im poslužiti kao motivacija i inspiracija za rad ✓

u navedenoj kategoriji natjecanja biti će postavljeni na izložbi.

Pravo sudjelovanja na radionici stječe po tri učenika za II., III. i IV. godinu koji su pri oda biru radova osvojili „generacijske nagrade“ i učenici koji su osvojili nagradu za multimediju.

Radionica će se održati na temu: Reinterpretacija umjetničkog djela Ivana Meštrovića.

ŽENSKI AKT

POVIJEST HRVATA

Stranac u meni

Piše **Andrea Eterović-Sorić_g4.b**

U svakom čovjeku prebiva stranac, odnosno mišljenja koja se svakodnevno sukobljavaju i isprepleću. Zbunjuju ljudski razum, ali po čovjekovoj naravi potrebna su mu. Njima se ogradije ili prilagođava okolini. Stranac je zapravo obrambeni mehanizam i različite maske kojima se čovjek prikriva kada se osjeća ugroženo. Često puta poželim biti slobodna, na način da uviđek svima mogu reći istinu, pa kakva god ona bila, makar i povrijedila osobu kojoj je upućena. Stranac u meni ne želi biti povrijeden, pa se u nekim situacijama pretvara da je ono

što u stvari nije. Strah ga je da drugi ne bi otkrili njegove slabosti i mane, jer bi ga tada na neki način posjedovali. Ušli bi u intimu, koja je dostupna samo njemu, i zbog toga se čovjek ogradije. Ne želi da ljudi, koji su možda čak i gori od njega stvore lošu sliku o njemu, jer su čovjeku bitna tuđa mišljenja. Nekima je potrebna pažnja, pa se na sve moguće načine pokušavaju istaknuti, kako bi (nazovimo to tako) bili prihvaćeni u društvu, koje je zapravo prostast. Dok ovo pišem, zapažam da većinu riječi pišem u trećem licu. Već se ovdje na neki način ogradujem od svega toga, kao

da se tu ne radi o meni, nego kao i obično, o nekom drugom, a većina ovog sadržaja govori o meni. Ja sam ta kojoj je bitno mišljenje roditelja i prijatelja; Ja sam ta koja ne želi da svi zadiru u moju privatnost. Mislim da je to u jednu ruku i dobro, jer ne treba cijeli svijet znati sve o meni, ali s druge strane problem je kad trebam ispred nekog lagati i pretvarati se da sam ono što u stvari nisam. To je iscrpljujuće i suvišno. Kako god bilo...Stranac prebiva u svima , htjeli mi to ili ne. Dolazi u određenim situacijama, ponekad spontano,a ponekad i namjerno.

Moja dosadašnja iskustva kao životni putokaz

Piše **Đonlić Anita_g4.b**

Udanašnje vrijeme svi smo svjesni u kakvom svijetu živimo i u kakvom se društву krećemo. Ubojstva, silovanja, krađe i nepravde postali su najbolji prijatelj naše svakodnevnice. Svaki čovjek teži za što kvalitetnijim, pravednjim i ispravnijim životom, ali oruženi vatrom pakljeti. zlom, to je vrlo teško. Ponekad nismo ni svjesni da svijet oko nas može biti tako okutan.

Ja sam kao i svi drugi bezbroj puta osjetila i doživjela nepravdu koja je posljedica okrutnosti i zla ovoga svijeta. Još od malih nogu roditelji su me usmjeravali na pravi put, na to da budem što kvalitetnija osoba što je danas teško bi-

ti. Upravo to me vodilo k tome da ne činim zlo i živim u svjetlu, a ne u tami. Mnogi danas žive tamno te su njihova životna iskustva također tamna. Ja za sebe mogu reći da sam imala jako lijepih trenutaka u životu i da sam cijeli svoj život provele i provodim s meni jako dragim i bliskim ljudima te je moje životno iskustvo radosno i ispunjeno. Ali nije baš svaki put bilo sve tako idealno i lijepo. Bilo je iskustava koje ne bih poželjela nikome, poput ubojstva drage osobe, raznih bolesti i nesreća koje su zadesile moje bližnje. Ali ipak uz sve to, ostala sam jaka i iz svega toga izlazila razumnija i jača nego ikad.

Smatram da bi svaki čovjek u svom životu trebao težiti k

boljem, truditi se biti kvalitetnija i iskrena osoba jer će samo tako imati lijepa životna iskustva. Za sebe mogu reći da su moja dosadašnja iskustva u životu lijepa i ugodna. Zato ću i dalje nastojati raditi lijepa i dobra djela da bi uistinu bila sretna i ispunjena.

Piše **Nives Šabić_g4.m**

Kad ti vlastito tijelo postane teret, zatvor koji te guši, ne daje onome spontanome kriku van, da izleti iz tebe i prođe u svijet, prestravi nebo,slobodne ptice u letu.Mogla bih šutjeti danima dok me tuga ne obuzme, ili dok ne prođe.Možda se sama izmigolji i ode.Možda popusti pred ljepotom zelenila i ti-

ni suzama da ovlaže oči,da se predam bolu koji me muči.Mogla bih danima hodati po zelenim livadama i promatrati nebo,slobodne ptice u letu.Mogla bih vratiti kad budem u mračnoj sobi navučenih zavjesa i u potpunoj tišini.Ako se tada otme iz mene krik,uplašit će se sam sebe od očaja.

Ako si našao/la ljubav,
zašto žudiš za većim blagom

Piše **Anja Bego_g4.m**

Kada dođemo na ovaj svijet čisti i mladi, i naša duša je poput praznog papira kojeg je moguće ispuniti raznim umjetničkim djelema. Ne, ja nisam pogriješila temu ove zadaće, ja vam samo pokušavam objasniti čovjekovu potrebu da ispunim tu vječnu prazninu... Kako idemo kroz život, pred nas se često postavljaju razne zapreke i vrijednosti odvlačeći nas od onoga za čim naša duša najviše žudi. Naravno, govorim o ljubavi. Zanimljivo je to kako se ljudi po mnogo čemu razlikuju, no pogledamo li u najskriveniji dio bilo čijeg srca, pronaći ćemo isti onaj osjećaj praznine i žudnje kavku i sami poznajemo. No zašto smo takvi? Zašto ni uz svo blago ovog svijeta ne bismo mogli sa sigurnošću reći: " Ja sam sretan! " ? Odgovor na to pitanje vjerojatno leži u činjenici da je upravo ljubav izvor sve sreće i nesreće. Moguće je provesti cijeli život tragajući za nečim što već imamo, jer ponekad nismo ni svjesni veličine blaga kojeg posjedujemo. Tako, naprimjer, završimo školu, nađemo dobar

posao, imamo dovoljno novca i dobro zdravlje.... no još uvjek je prisutan osjećaj da je sretniji neki čovjek koji se svakog dana vraća kući u poderanim hlaćama i istrošenim cipelama. " Zašto je tako? " - pitamo se. " Čemu sve ovo ako nemam nekoga tko će me dočekati s osmijehom na licu? " I to je dobro pitanje o kojem bi svatko od nas trebao razmisliti u trenučima kada se osjećamo nesretno. Stvar je u tome što sreću puno puta tražimo na krivim mjestima, dok je sretan čovjek onaj koji je već odavno shvatio da je ona cijelo vrijeme tu. Samo je potrebno otvoriti oči i osvrnuti se oko sebe. Imamo li majku koja nas bezuvjetno voli? Imamo li prijatelje kojima je stalo i nekoga za koga bismo dali sve blago ovog svijeta? Ako je odgovor na to pitanje potvrđan onda bismo se trebali zapitati zašto tražimo blago koje je veće od tog koje već imamo. Tu se možda krije i odgovor na vječno pitanje o traganju za srećom. Bez obzira koliko novca imali i koliko stvari posjedovali, uvijek težimo za većim bogatstvom, a

Promatram i sanjam. Kreiram svoj svijet

Piše **Brigita
Marković_g2.m**

Nijedan teret nije teži od tereta uspomena. Čovjek se sjeti razdoblja u životu kad je volio i čini mu se kako se od tada ništa nije dogodilo.

Uspomene su raskoš života. Ima ljudi koji ne doživljavaju ništa i žive kao platno na kojem nema ničega osim bijele praznine koja zjapi. Kad jednom srebreni pramenovi prošaraju kosu gdje svaka vlas doziva ljubav, tuga se prelije preko njih. Ima nečeg magičnog u tom sjećanju nadolazeće

starosti, kad je mnogo toga nestalo i kad je mnogo toga ostalo. Ima više vremena da se prebiru uspomene, pa i da se plače nad njima. To su tajne života, kao što je jedna od njih nedostatak ljubavi.

Život priča čudne priče, puno puta se poigra s nama, jednakoliko puta promašimo život, i tako do starosti, kad slažemo račune naših praznih života. Biće je u njima plusa i minusa, ali sad je kasno, učinili smo od života što smo znali i život od nas kako je najbolje mogao.

Piše **Anđelo
Emanuel Šimić_3.d**

Možda vrijeme leti,
Možda nem se čini,
Zato prema snovima svojim,
Trebamo žuriti.

Da bi stigli snove,
Trebamo se budit,
jer vrijeme će pred nama,
Tako projurit.

Vrijeme je prebrzo,
Nikako realno,
Previše okrutno,
Nerealno.

U ovo vrijeme,
Oko nas crne su sjene,
Koje rade zlo od mene,
Mijenjaju mi dobre gene.

Možda vrijeme leti,
Možda nam se čini,
Zato prema snovima svojim,
Trebamo žuriti.

Spaladium Arena-Split

Dvorana u Lori, najveće kapitalno ulaganje u Splitu nakon Mediteranskih igara 1979. godine, građena je nešto više od 430 dana, a otvorena je nekoliko dana prije ugovorenog roka. Spaladium Arena je multifunkcionalna, kapaciteta do 12 000 sjedećih mjesta. Osim sportskih u njoj će se moći odvijati i razni drugi događaji.

Piše **Andrea Očasić_g1.b**

Rukometno ludilo dosegnulo je svoj vrhunac, a bilo bi primjereno posvetiti nekoliko redaka i našoj prekrasnoj dvorani u kojoj je otvoreno Svjetsko prvenstvo u rukometu.

Dvorana u Lori, najveće kapitalno ulaganje u Splitu nakon Mediteranskih igara 1979. godine, građena je nešto više od 430 dana, a otvorena je nekoliko dana prije ugovorenog roka. Površine je 28.500 metara četvornih, a izgradnja je stajala oko 147 milijuna eura. Tehnički pregled dokazao je kako su svi radovi izvedeni u skladu s projektom dokumentacijom, pa je uporabna dozvola izdana bez poteškoća.

Dvorana je izgrađena na nekadašnjem dijelu ratne luke Lori, zemljištu koje je Vlada ustupila Gradu Splitu, a radove je izvodio konzorcij "Sportski grad" kojeg su osnovali Konstruktur inženiring, IGH i Dalekovod. U skladu s ugovorom o javno-privatnom partnerstvu, Grad Split će zajedno s Vladom na godinu plaćati najam dvorane u iznosu od 4,93 milijuna eura, a nakon 30 godina dvorana i svi objekti postaju vlasništvo Grada.

Nakon završetka Svjetskog prvenstva u rukometu počet će izgradnja popratnih komercijalnih sadržaja: garaže s 1.500 parkirališnih mjesta te 25-katni, 100 metara visok, poslovno-turistički toranj, koji bi trebali biti dovršeni do kraja 2010. godine.

Dvoranom će upravljati tvrtka "Global Spectrum Europe" koja najavljuje stotinjak različitih do-

gadaja na godinu, od sportskih događaja, sajmova i kongresa do koncerata. Sportovi koji će se u Spaladium Areni moći upražnjavati prilagodbom odnosno izmjenom terenskih podloga su mnogobrojni: rukomet, košarka, odbojka, tenis, atletski dvoranski sportovi, gimnastika, stolni tenis, dvoraninski nogomet, vodene atrakcije... Zabavni, kulturni i rekreacijski događaji. Osim sportskih, događaji koji će se moći odvijati u Spaladium Areni nemaju ograničenja glede maštovitosti već samo prostornosti. Neki od mogućih su: sajmovi i izložbe, opera, muzikl, modne revije, medijski događaji, konferencije, festivali...

TLOCRT

Spaladium Arena je multifunkcionalna, tehnički napredno opremljena dvorana kapaciteta do 12.000 sjedećih mjesta, u jedinstvenom mediteranskom okruženju, u centru Splita, najvećeg hrvatskog grada na moru.

Spaladium Arena ima bruto površinu od 28.500 m² te će postati središte svih najvažnijih sportsko-zabavnih događaja u regiji. Split do izgradnje Spaladium Arene nije imao višenamjensku dvoranu. Ista će imati mogućnost djelomičnog pregradijanja kako

Tko upravlja svijetom? Što se krije iza terorističkih napada na WTC i Pentagon?

TEORIJE ZAVJERE

U današnje vrijeme najpoznatiji teoretičar zavjere je David Icke, čija nam knjiga "najveća tajna" otkriva sve. On govori kako svijetom upravlja samo par obitelji koje su opsjednute krvnim vezama te da oni utječu na cijeli svijet.

Piše **Paško Peljić 2.d**

Od kada je svijeta ljudi su uvijek mislili da ih netko laže i da skriva istinu od njih. Ljudi su uvijek pronašli zavjere u svemu i svačemu. Premda neke od njih nisu nikad dokazane, u neke koje su toliko očigledne ljudi nisu ni vjerovali. Nisu vjerivali da je to istina, da im je netko skrivao istinu, a one koji su otkrili problem i prozivali odgovorne svi su smatrali ludima. Tijekom povijesti bilo je mnogih tih "ludaka". Stotinama godina nakon njihove smrti ljudi su im povjerivali i uvidjeli istinu. U današnjem vremenu najpoznatiji teoretičar zavjere je David Icke. On je tijekom osamdesetih bio mladi nogometničar koji je zbog bolesti odustao od karijere vratara. Tijekom njegova posjeta u inozemstvo doživio je prosvjetljenje koje mu je otvorilo oči. Kad se vratio u Englesku odmah je počeo pripovijediti što mu se dogodilo i što se ljudima kroz cijelu povijest lagalo. U svojoj domovini su mu se nakon gostovanja u jednoj emisiji ljudi počeli smijati čim bi se pojавio na

ulici. No on se na to nije obazirao već je nastavio govoriti ono što je on smatrao istinom. Vremenom su mu se ljudi prestajali smijati jer su počeli uvidati ono što je on govorio. On nije jedini teoretičar zavjere. Ima još mnogo onih koji ljudima nastoje otvoriti oči. Ljudi su toliko zatvoreni da ne vide dalje od nosa te prihvataju samo ono što im se servira. Ickova knjiga "Najveća tajna" otkriva sve. U toj se opširnoj knjizi iznose podaci od "nastanka" čovjeka do danas. Nemoguće je vjerovati u sve što piše, ali nakon što je pročitaš i malo razmisliš i sam shvatiš da je sve što se opisuje istina. Pod najpoznatije teorije zavjere spada ubojstvo Johna F. Kennedyja, slijetanje na Mjesec, izvanzemaljci u Rooseveltu, 1. i 2. svjetski rat, teroristički napad na World Trade Centar i Pentagon. Ima ih još mnogo, ali ovo su najpoznatije. Malo bolje će ih opisati da ih se shvati. Kod ubojstva JFK-a mistrij je taj da navodni metak koji ga je ubio je pogodio i njegovu ženu i vozača. Na četiri mjesta je probio karoseriju automobila, okre-

nuo se za 180 stupnjeva i ponovo ga pogodio u glavu. Kod slijetanja na Mjesec je čudno da se zastava koju su postavili astronauti na Mjesecu vijori iako je poznato da na Mjesecu ne pušu vjetrovi. Kod izvanzemaljaca je tajnovito da je na mjestu pada izvanzemaljske letjelice "nikla" vojna baza poznata kao "Područje 51". Ljudi su svjedočili kako su vidjeli da se jarko svjetlo srušilo te da su na mjestu pada tren prije dolaska vojske našli ostatke broda i tijela izvanzemaljaca. U 1. i 2. svjetskom ratu Amerikanci su "bili po strani," ali je poznato da su davali novac i oružje neprijatelju da što bolje napreduje. U 2. svjetskom ratu Amerikanci su isto davali novac Hitleru, ali su se i oni htjeli pridružiti. Nisu znali kako pa su se dosjetili da brod nakrcaju putnicima. Poslali su ga na mjesto gdje se nalaze nacističke podmornice i gdje su znali da će brod biti potopljen. Brod je bio potopljen, a oni su se pridružili ratu. Vijetnamski rat je počeo jer su američke novine objavile da su Vijetnamci potopili američki trgovачki brod u svojim vodama. No taj se događaj nije ni dogodio. Nigdje nije postojao taj brod koji je navodno potopljen. Najveća današnja prijevara ljudi je rušenje WTC i zgrade broj 7 za koju malo tko zna. Zgrade su se navod-

L

Piše **Damir Kusić 3.d**

Aeroklub Split je 2008. godine organizirao pilotsku obuku zrakoplovog jedriličarstva. Kao što sama riječ govorii, zrakoplovno jedriličarstvo je letački sport u kojem se iskorištavaju sile prirode da bi se što dulje jedrilo u zraku i pritom uživalo, a po dobrim meteorološkim uvjetima, moguće je letjeti preko 5-6 sati. Obuka je počela u treći mjesec, a završila pred kraj devetog mjeseca. Na obuci je sudjelovalo šestoro učenika među kojima su bila i dva učenika GOGŠ-a. Letjelo se skoro svaki dan ne računajući ljetnu pauzu. Svako juto u pet sati se krenulo u Sinj na aerodrom gdje smo pripremali jedrilicu i start da bi oko sedam sati poletjeli. Do je-

Mene je moram priznati uhvatila ogromna trema, ali kada sam se "odlijepio" od zemlje sva trema i negativne misli su nestale. Teško mi je bilo povjerovati da sam napokon bio sam u letjelici i imao kontrole u svojim rukama.

**Nebu
pod oblake**

SLOBODNA DALMACIJA

nekada i sada

Mentor **Snežana Kovač, prof.**
Priredili **Željko Bosančić_g4a_Boris Gruica_g2b**
Ana Ezgeta_g2m_Josipa Kavain_1a

Slobodna Dalmacija se po prvi puta otisnula 1943. godine u tiskari na Mosoru. Od tada se sa vrlo malog broja naklada proširila na informiranje javnosti cijele Hrvatske. Otiskivala se u tiskarama na Mosoru, Hvaru, Visu, u Livnu, Splitu te danas kao ovakva kakvu je svakodnevno gledamo izlazi iz tiskare u Dugopolju. Odatle se distribuira u razne dijelove Hrvatske.

Proces stvaranja novine

Sve počinje informacijom, tračem ili dogadjajem. Glavnu ulogu u ovoj fazi stvaranja ima novinar koji u dogovoru sa urednikom napiše tekst. Takav test šalje se do urednika rubrike (odjela) na koji se ta vijest odnosi (sport, svijet, kultura, crna kronika ...) da bi se ona do kraja obradila, odnosno da bi se tekst kvalitetno opremio. Takav tekst grafički

urednici opremaju fotografijama i rade cjelostani prijelom. Gotova stranica se šalje do odjela za montažu i izradu tiskovne forme. Proces tiskanja novine počinje od osnovnih sirovina, papirom i bojom (CMYK). Nakon što imamo sve potrebne sirovine možemo početi sa tiskom. Ti-sak se obavlja na stroju visokom 18 metara (približno 5-7 katova zgrade) Novina dalje putuje prema dijelu gdje se u samom stroju obavlja dorada (rezanje i savijanje) i iz dijela dorade izlazi gotov novinski proizvod koji putuje do djela za distribuciju.

Ekološka pitanja

Što se radi sa otpadnim papirom?

Otpadni papir se u cijelosti sakuplja u posebnim spremnicima i u cijelosti šalju u Austriju na reciklažu. Što poskupljuje godišnju proizvodnju za oko 250 tisuća eura.

šalje na reciklažu. To se radi da bi se smanjila sjeća šuma zbog dobivanja jedne od osnovnih sirovina za stvaranje novine.

A što se radi sa otpadnim bojama i krpama za čišćenje stroja?

Otpadne boje kao i krpe za čišćenje se radi zaštite okoliša sakupljaju u posebnim spremnicima i u cijelosti šalju u Austriju na reciklažu. Što poskupljuje godišnju proizvodnju za oko 250 tisuća eura.

A sa otpadnim vodama?

Otpadna voda se ne smije filtrirati i pročišćavati kao ni ispušтati u prirodu već se mora sakupiti u punoj vrijednost 1:1 u posebne spremnike i poslati u Austriju u posebne spalionice.

Donosimo vam detaljnu analizu, pregled važnijih mogućnosti, sve pluseve i minuse koje

iPhone 3G

Dvostruko

Priredio_Ivan_Rožić g1.b

Opći dojam ovog telefona je i više nego povoljan. Kao i svaki proizvod ima svojih prednosti i mana. Počet ćemo od izgleda, jer je to između ostalog jedan od velikih pluseva ovog uređaja. Dizajn prati Apple-ovu filozofiju čistoće, jednostavnosti i minimalizma, a već na prvi pogled se vidi onaj prepoznatljivi trademark, koji je zaslužan za nekolicinu od Apple-ovih najuspješnijih proizvoda.

Na dnu se nalaze zvučnici i port za sinkronizaciju/punjene skoro identičan onome u iPodu. Na vrhu uređaja se nalazi ulaz za slušalice/handsfree i utor za sim karticu. Utor za sim

na korištenog materijala ekran je moguće obristati jednim potезом neke tkanine. Zahvaljujući senzoru na vrhu zaslona, on će uvijek biti idealno osvjetljen i čitljiv. Cijela stvar koja pogoni ovo "čudo" je inačica novog Mac OS X Leopard-a, posebno prila-

gođena za tu namjenu. Sam OS je nevjerojatno stabilan i brz, što i nije tako nevjerojatno kad se uzme u obzir da se ipak radi o Mac OS-u. Pri najvećim opterećenjima niti jednom se nije desilo da se zamrzne što je česta boljka raznih "smartphone OS-ova".

Jedina "ispupčenja" na telefonu su tipke za regulaciju glasnoće, ona za uključivanje vibre i "Home" tipka. Tipke su se u svakodnevnom radu pokazale pravo osježenje, funkcionalne i vrlo dostupne, tako da je telefon moguće stišati i u džepu od hlača, što zna biti dosta korisno.

je stvarno loše riješen, da bi ste zamjenili Sim morate uvijek pruti mati neko dovoljno čvrsto i tanko pomagalo da ju istjerate van. Handsfree slušalice su sasvim solidne kvalitete, gotovo identične onima od iPoda, osim što imaju mali mikrofon pri vrhu.

Ekran

Ekran je od staklene legure visoko otporne na ogrebotine i udrace (što naravno ne znači da ga možete bacati oko bez straha), a prsti lako klize pa je osjećaj pri korištenju odličan. Zamjenom prsta za "stylus" povlači i neke negativne posljedice, kao što je brzo prljanje ekrana, čak i kad su vam prsti najčišći, međutim zbog iznimnih osobni-

nam donosi najnovija poslastica iz Apple-a.

brži i funkcionalniji!

Čim upalite iPhone, do izražaja dolazi jedna od ponajboljih stvari na njemu, odličan zaslon i operativni sustav telefona. Zaslon se proteže skoro cijelom površinom prednjeg dijela, a "glossy look" sličan onome kod novih iMac-ova, daje mu posebnu, elegantnu, pomalo futurističku dimenziju.

Phone u iPhone

iPhone-om se upravlja pomoću touchscreen-a tj prstiju i reaktivni sloj je kalibriran upravo za tu namjenu. Iako ovaj način "upravljanja" nije nešto revolucionarno, viđeno u puno jednostavnijem obliku kod LG Prade i HTC Toucha, način na koji je koncipiran je stvarno odličan.

Brojve možete pozivati na tri načina, iz Adresara koji se synchronizira sa onim na računalu, preko speed dial liste (Favourites) ili preko virtualne tipkovnice. Utiskati i pozvati neki broj je vrlo jednostavno, dok je pozivanje iz Adresara pomalo nezgodno. Kvaliteta zvuka pri pozivu je sasvim zadovoljavajuća, nema govora o "kristalno čistom" zvuku, međutim nema nekih većih zamjerki. Zahvaljujući upgradeom "proximity" senzoru na vrhu slušalice, onog trenutka kad prinesete telefon licu senzor će to registrirati i isključiti ekran i touchscreen da se ne bi desilo da pritisnete neku akciju nehotice prilikom razgovora, a ujedno i štedi bateriju. Vrlo efektivno.

Prilikom uspostave poziva na zaslонu se prikazuje nekoliko standardnih opcija kao što su Mute, prikaz tipkovnice (za glasovne aparate recimo), Speaker, dodavanje poziva za recimo konferencijske pozive, Hold - stavljanje aktivnog poziva na "čekanje" i Contacts ukoliko trebate izdiktirati nečiji broj. Moram po-

hvaliti način na koji je riješeno pauziranje MP3 playera pri dolaznim pozivima. Prilikom poziva trenutna pjesma se postepeno utiša i tek se nakon sekundu dvije začuje zvono za poziv.

Mobilna komunikacija u pokretu ili SMS, Mail i IM

Nedostatak MMS-a je vjerojatno zaostatak američke logike. Oni većinu multimedije (slike, melodije) šalju mailom.

Ostaje nam SMS, jedan od najčešće korištenih mobilnih usluga. Na iPhoneu SMS ima iChat look, kao iz crtića sa sivo zelenim balonima, ovisno s koje strane (primate ili šaljete).

Poruke se prikazuju u "threaded" obliku, odnosno sve poruke koje ste ikad razmjenili s određenim kontaktom (osobom) će biti na jednom mjestu te ih je vrlo lako pretraživati. Još jedan od "feature-a" preuzet iz BlackBerry filozofije.

Kamera

Već pri prvom pogledu na kamерu, jasno je da je ona tu samo da bi popunila prazan prostor,

iako 2 Mega Pixela nije malo, kamera je toliko rudimentarna i očajno joj nedostaju barem poneke od naprednijih opcija. Slike su jasne i oštре samo pri jakom sunčevom svjetlu, međutim pri oblačnom vremenu ili nedajbože u sumrak njihova kvaliteta se toliko reducira da postanu praktički neupotrebljive. Još bi

i donekle mogao oprostiti nedostatak bljeskalice, naprednih opcija, autofocus i slično da su dopustili mogućnost snimanja videa, danas, u doba Youbitoa, video blogginga i video konferencija, starno je nedopustivo.

Jedina svjetla točka ovog foto fijaska je iPhoto, iako ne bez svojih mana. Sinkronizacija i prebacivanje pjesama, fotografija i video materijala se odvija preko iTunes-a funkcionira odlično.

Da nije sve crno, pobrino se fenomenalan software za pregled slika. Zahvaljujući od-

Kako Apple sa iPhone-om puca na segment poslovnih telefona, Mail je jedan od programa kojem se posvetila posebna pozornost. Prvenstveno me razočarao nedostatak podrške za "push" poštu nešto na što sam se navikao. Doduše Exchange server je podržan (samo preko IMAP-a), međutim minimalni interval provjere je 15 minuta što je stvarno previše. Postoje nekoliko "tutoriala" na internetu kako skratiti vrijeme provjere, međutim to su još uvijek polu rješenja.

lično izabranom komadu hardware-a unutar samog telefona nazvanog "accelerometer" koji prati tri osi i ovisno o inklinaciji telefona rotira slike ili sam zaslonsko bi olakšao korištenje. Stvar radi fenomenalno, te je vrlo korisno naročito za pregled

slika i web stranica.

Kretanje kroz slike je moguće na dva načina, jednostavno navigacijskim strelicama koje se pojave na ekranu ili jednostavno kao da listate stranice knjige pokretima prsta po ekranu. Vrlo intuitivna radnja, uz to i jako bavna, ali to nije sve,

Za sve one "orientation challenged" koji ni u dućan ne idu bez GPS-a ugrađenog u dlanovnik ili mobitel tu su Google Maps. S obzirom na veličinu ekrana, način navigacije po njemu i sve ostale faktore snalaženje i pronalaženje izgubljenog puta je mačji kašalj. Safari je ona karika koja nedostaje svima onima koji se žele nazivati mobilnim internet uredajima. Surfanje na Safariju, upareno zajedno sa multitouch-om, accelerometrom, odličnim ekranom i naravno WiFi mrežom je najblže pravom "surfanju".

"Tabbed browsing", omogućava da pratite nekoliko različitih stranica u isto vrijeme. Prebacivanje sa jedne na drugu je vrlo jednostavno, kao da okrećete stranicu u knjizi.

Nažalost Mobile Safari ne-ma podršku za flash, tako da se umjesto animacija i videa pojavljuje poznata "lego" ikona. Osim normalnog pregleda postoji i landscape, koji se automatski aktivira kad zarotirate telefon u vodoravan položaj. Landscape je idealan za pregled stranica sa širokim člancima, najčešće za foyrume i portale.

Još jedno i u iPhone

Ovaj put i kao iPod, jedan od pokretača cijelog "buzz-a" oko iPhone-a, kao najomiljeniji i najprodavaniji MP3 player u povijesti svoje mjesto je po prvi put našao u telefonu. Potpuno novo sučelje sada krasiti iPod, još uvijek se može pretraživati pjesme, playliste i slično na stari način, međutim uvedena je jedna novina, to je Coverflow.

Coverflow je vizualno vrlo efektan način navigacije kroz popis dostupnih pjesama i playlista, pri čemu se navigaci-

Pametne ploče

Pametne ili interaktivne ploče, za koje je Ministarstvo spremno izdvojiti dva milijuna kuna, uobičajeno radno pomagalo u nastavi mnogih škola u svijetu, prvi put uvede se i u Hrvatsku.

Cilj je postupno u sve škole uvesti moderniji oblik nastave kakav omogućuje ploče spojene s računalom. Te bi ploče »s tonom i slikom« uskoro trebale zamijeniti stare zelene ploče i kredu. »Modernija nastava je nužna zbog uvođenja nacionalnih ispita i državne maturi. Za početak, pametne ploče uvest će u škole koje u svojim programima imaju najviše matematike i fizike«, kaže državni tajnik za srednje školstvo Želimir Janjić.

Svaki nastavni predmet, nime, ima svoj posebni program za rad uz pametnu ploču. U Primorčevu Ministarstvu taj pothvat smatraju zaokretom u školstvu. Nastava se uz takvu ploču dijeli u nekoliko etapa, poput objašnjavanja gradiva, ponavljanja ili ispitivanja. »Učenicima je takva nastava neusporedivo zanimljivija jer je učenik stalno aktivan. Cijelom razredu postavljaju se pitanja i svi odgovaraju, što znači da nastava postaje usmjerena na sve i nema 'spavača'«, kaže Janjić.

Ploča zapravo sadrži snimku nastavne jedinice, govorni dio koji objašnjava gradivo, uz niz zorno prikazanih sadržaja, grafikona, pokusa... »Nadamo se da ovaj projekt neće proći bez odjeka osnivača škola - lokalnih zajednica«, kaže Janjić. U Ministarstvu očekuju da će interes srednjih škola za uvođenje pametnih ploča biti toliki da će na sve strane tražiti mogućnost njihove nabave kako bi osvremenili nastavu. »Nadam se da na te zahtjeve ni osnivači niti gospodarstvenici neće ostati ravnodušni. Modernizacija nastavnog procesa trebala bi biti i u njihovu interesu«, zaključuje državni tajnik.

Usporedno s uvođenjem pametnih ploča, 147 gimnazija, odnosno srednjih škola s gimnazijalnim programom oprema se informatičkim kabinetima. Informatički kabinet uključuje 16 računala, server, projektor, platno i tiškač, za što će Ministarstvo znanosti izdvojiti 18 milijuna kuna. Ukupno, Ministarstvo dakle izdvaja oko 20 milijuna kuna za modernizaciju i informatizaciju škola.

Aktiv kemije po vodstvu prof. Snježane Kovač ušao u povijest

Novi oblici on-line učenja

Na ovom aktivu profesora kemije Splitsko-dalmatinske županije dogodilo se i nešto povjesno. Prvi put je u Hrvatskoj i Sloveniji održan jedan školski sat na međunarodnoj razini. Profesor kemije Gregor Zorman iz svojeg ureda u školi Svarog u Mariboru, sudjelovao je u predavanju na temu "Pametna ploča", zajedno s 50 profesorica kemije u Graditeljskoj, obrtničkoj i grafičkoj školi.

Ivica Kartelo: "Otvori, piši, pohrani"

Dodirujući olovkom pametnu ploču, Ivica je otvorio stranicu na Webu, snimio tu stranicu i učitao u slide PowerPointa, zaokružio neke dijelove stranice i pohranio taj slide. "Sve ovo na svom računalu gleda i naš gost, prof. Gregor Zorman, koji sjedi za svojim računalom u Mariboru, u privatnoj školi Svarog. Do sad je naše računalo bilo host, a računalo u

Mariboru Viewer. Sad ču to promjeniti i dodijeliti ulogu hosta računala u Mariboru, a naše računalo će postati Viewer.

Ivica Kartelo: "Dobra večer prof. Gregor, kako se čujemo i vidimo? I evo sad dajem vama ulogu hostinga i riječ."

Gregor Zorman: "Odlično! Vidio sam i čuo na svom računalu sve što ste do sad radili. Hvala. I počet ću sa softwareom za Smart interaktivne bijele ploče"

Ivica Kartelo: "Hvala prof. Kovač. Moj prvi gost je učenica Martina. Martina izvoli."

Martina je na pametnoj ploči projicirala nekoliko slideova na temu "Ljubav je kemija". Olovkom bi dotakla ploču i otvorio bi se sljedeći slide. Bila je demonstracija interaktivnosti pametne ploče.

Kabinet kemije i fizike u kojem je održan prvi školski sat na međunarodnoj razini

Psihin kutak

Koliko je važno što drugi misle o meni

Ponekad, da bismo se osjećali prihvaćeni od drugih, nismo sasvim iskreni prema sebi i ne predstavljamo se onakvima kakvi smo u stvari. Kažemo "da" da bi zadobili odravanje, izbjegli probleme i da ne bi bili drugačiji od drugih. Odgovorite iskreno na postavljena pitanja, izračunajte bodove te pronađite vaš profil.

Priredila **Nataša Baras**, školski psiholog

TEST

1. Nije mi teško promijeniti planove da bih pomogao/la nekome ko ima problem.

točno / netočno

2. Nikad nisam nekog intenzivno mrzio/la.

točno / netočno

3. Ponekad sam zavidan/na kad drugima dobro ide.

točno / netočno

4. Nikad ne bih dozvolio/la da kazne drugog za nešto što sam ja napravio/la.

točno / netočno

REZULTATI		
Pitanje	točno	netočno
1	1	0
2	1	0
3	0	1
4	1	0
5	0	1
6	0	1
7	1	0
8	1	0
9	0	1
10	0	1

5. Ponekad se osjećam frustrirano ako nije sve kako ja kažem.

točno / netočno

6. Ponekad osjećam želju da se suprostavim nadređenima iako su u pravu.

točno / netočno

7. Uvijek sam ljubazan/na, pa i s neugodnim ljudima.

točno / netočno

8. Kada nešto ne znam ne smeta mi to priznati.

točno / netočno

9. Pravio/la sam se bolestan/a samo da izbjegnem neke obaveze.

točno / netočno

10. Ponekad me živciraju osobe koje traže da im napravim neku uslugu.

točno / netočno

od 7 do 10

Imate nerealističnu percepciju sebe i namjerno se prikazujete boljom osobom nego što je to stvarno! Povučene ste prirode te se uvijek nastojite zaštititi a to vuče neke tragove iz djetinjstva. Pokušajte se sjetiti događaja u vašoj obitelji dok ste odrastali. Moguće je da se dogodilo nešto što vam je narušilo samopoštovanje i natjeralo vas da se uvijek prilagođavate drugima?? Mogli biste otkriti neke davno zaboravljene neugodne događaje koje bi bilo dobro analizirati. Povjerite se nekom dragom prijatelju ili potražite stručnu pomoć!

od 4 do 6

Dovoljno ste iskreni prema sebi o vašim jakim i slabim točkama te imate srednju vrijednost "socijalne poželjnosti". To znači da vas se ne tiče previše što drugi misle o vama ali i da niste potpuno nezainteresirani o dojmu koji ćete ostaviti. Ove osobe nemaju potrebu lagati sami sebi da bi se svijetu predstavile u boljem svjetlu.

od 0 do 3

Ove osobe su ili ekstremno iskrene i svjesne ili pak osobe koje se ne osjećaju dobro u vlastitoj koži! Previše ste usmjereni na vlastite mane i pogreške do te mjere da se sami "crnite" pred drugima te mislite da će tu vašu iskrenost društvo pozitivno vrednovati. Ali zar ne pretjerujete malo? Niste li ipak prestrogli sami sa sobom?

Pametna prijateljica

Priredila **Nataša Baras**, školski psiholog

Klara je zabrinuta. Njena prijateljica Marija, od kada je s Lukom, nije više ista. Promijenila se u par mjeseci: postala je nervozna, odsutna, loše volje..... U školi zanemaruje obaveze i osorna je s kolegama u razredu. Dok je prije bila nasmijana i vedra, sada je zamišljena i često tužna. S grupom prijatelja viđa se samo kada je tu i Luka, a s njom, koja joj je najbolja prijateljica oduvijek, nije onako spontana kao nekad i ne povjerava joj se više. I ima još toga. Marija je toliko općinjena Lucom da prihvata sve što on kaže, dopušta mu da upravlja njome pač i da je pljusne ponekad.

Luka kontrolira sve Marijine poteze, kretanja, mora ga pitati dozvolu za svaku stvar i ne tolerira «NE». Prije neku večer, ispred picerije, s prijateljima, «skužilo» se da ne-ma slobodnog stola te da treba poprilično čekati. Luka se toliko iznervirao i iskalio se na Mariji jer se usudila progovoriti. Pred začuđenim prijateljima, prvo ju je jako povukao za ruku, a zatim pljusnuo po licu. Svi su bili toliko iznenadeni i šokirani da su ostali bez riječi. Nisu znali što napraviti, a Marija, umjesto da reagira, još se više povukla u sebe i utihula. Čak se jedan momak iz eki-

pe pokušao našaliti na račun svega, ali bez uspjeha. Ništa se nije moglo popraviti tu večer.

Mije prvi put da Luka diže ruku na Mariju. Klara je to shvatila iz nekih njegovih priča, njenih neugodnih trenutaka tišine, a i vidjela je tragove na njenoj ruci i licu. Jutro poslije, Klara je prišla Mariji s namjerom da je upita kako je i da komentira događaj ispred picerije. Ali Marija, doslovno prepadnuta tom njenom inicijativom, kratko je odgovorila da je dobro i da se po njoj ništa posebno nije dogodilo ispred picerije. Naravno, Klara je zamjetila da ih Luka cijelo vrijeme promatra s nimalo prijateljskim izrazom lica.

Sto se to događa s Marijom i njenim momkom? Može li Klara napraviti išta da pomogne prijateljici? Počinimo od Marije. Svakome se može dogoditi da «naleti» na nasilnog momka. Nije to njen krivnja. Ali Marija, bojeći se njegove reakcije radije trpi u sebi. Ta njena pasivnost može se objasniti. Prije svega, očarana je Lukom jer je lijep, zgodan, jer joj pruža sigurnost, jer daje dojam da uvijek zna sve, što reći ili napraviti, jer je omiljen

i cijenjen među prijateljima i zato što je tako dobila jedan određen status na kojem joj mnoge prijateljice zavide: postala je cura najzgodnijeg dečka u školi.

Jedan drugi razlog je taj što nakon njegovih scena i pljuski on redovito, bez da se ikad zapravo izvini, postane pretjerano pažljiv, brižan i obožava je. Također, tu je i činjenica da se ona boji kako će izgubiti određenu slobodu kada bi na primjer takvo nešto došlo do ušiju njenih roditelja. Mogući razlog je i manjak njenog iskustva: sa 17 godina ne zna značajke i kvalitete dobre veze. Ovo su joj prva iskustva i ako se nastavi ovako, riskira odredene traume.

Aluša? Zašto je nasilan prema curi? Bar je Marija susretljiva i ljubazna uvijek. Stvarnost je takva da je Luka, ispod maske »nedodirljivog« i »čvrstog« dečka zapravo vrlo nesiguran u sebe i u svoj identitet. Iako se pravi da je »macho«, njegov karakter još uvijek nije formiran te on zapravo, kao i mnogi adolescenti, iskušava određene modele ponašanja koji ga okružuju. U ovom slučaju - njegovog oca, koji nikad nije bio pretjerano ljubazan prema njegovoj majci i ženama opće-

nito te one stereotipne modele ponašanja koje nam pružaju današnji filmovi na TV-u, gdje je muškost definirana kroz ,nepotpunjivost,samodokazivanje i mišiće. Marija predstavlja ogledalo koje daje odraz koji on smatra »pravilnim«: što se ona više prestraši, povuče u sebe i tada prilagođava njemu, toliko se on više osjeća kao »pravo čvrsto muško«, pobednik. Njegovo »Ja« čini mu se tada manje nejasno.

A još: Luka manipulira Marijom na jedan ne-prijateljski i opsensivni način jer se nesvesno boji da će izgubiti moć nad njom. Što to znači? Znači da iza njegove potrebe da naređuje, kontrolira i doslovno radi roba od nje, stoji strah da ga ona ne ostavi: ta je stvarnost za Luku nepodnošljiva, isto kako je nepodnošljiva za jedno dijete misao da ga vlastita majka može ostaviti. Da je Marija malo jača i karakternija njen samopoštovanje zadobilo bi velik udarac. Kada bi ga ona ostavila osjećala bi se kao da više ne postoji.....

Luka svoju unutrašnju nesigurnost nadomješta fizičkim i psihičkim dominiranjem nad drugima.

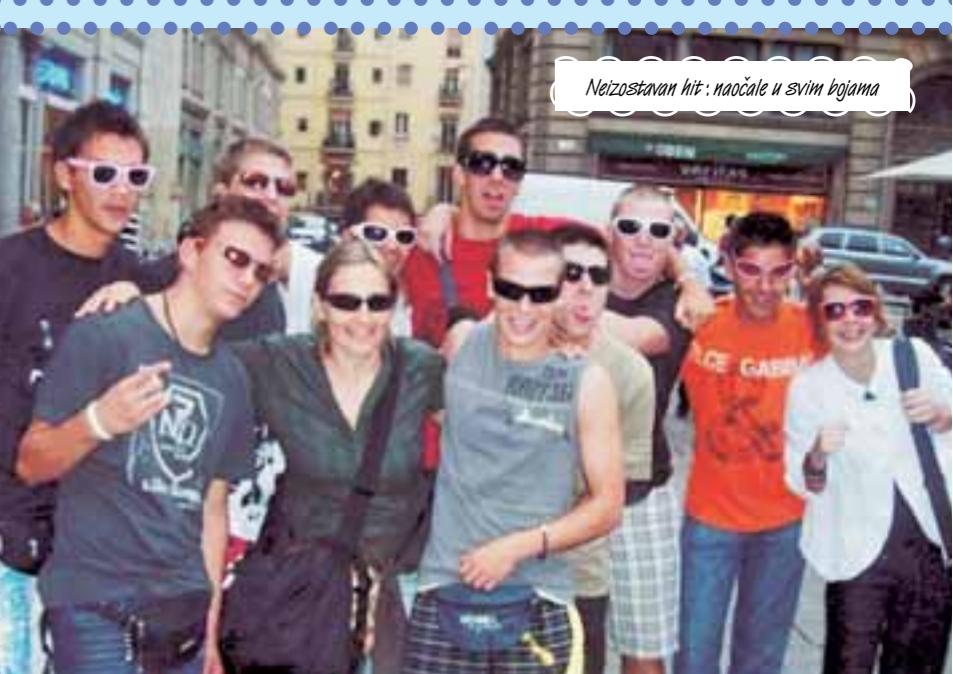
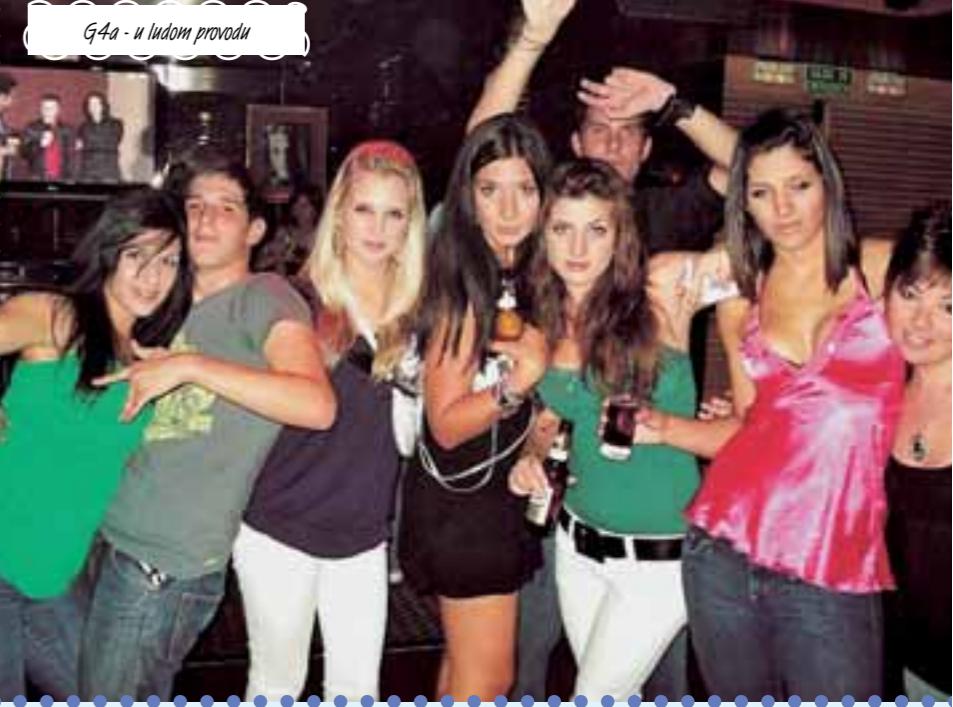
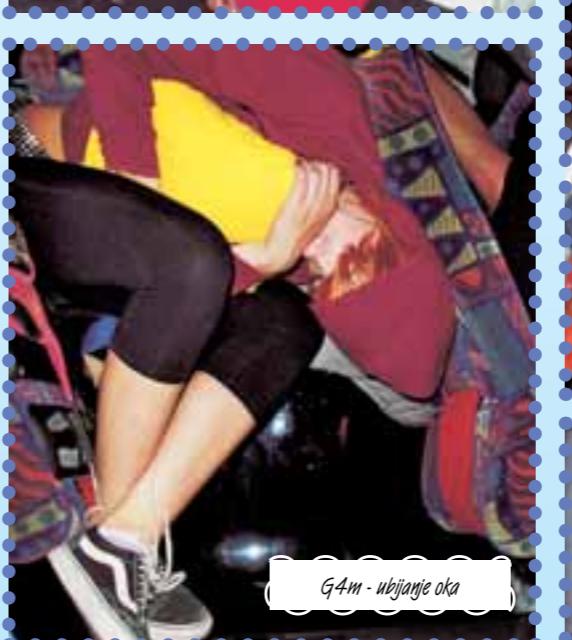
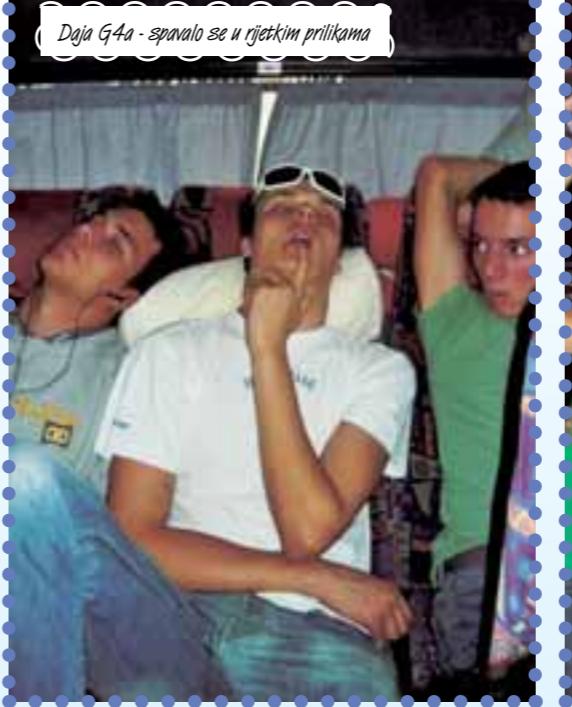
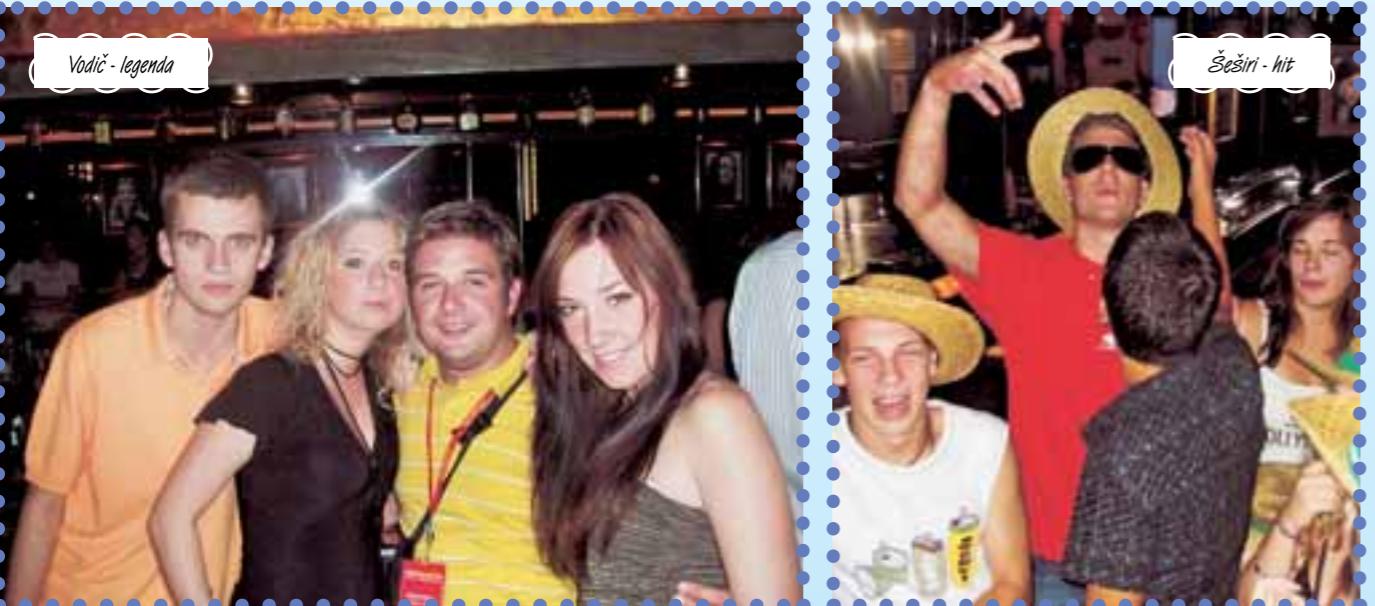
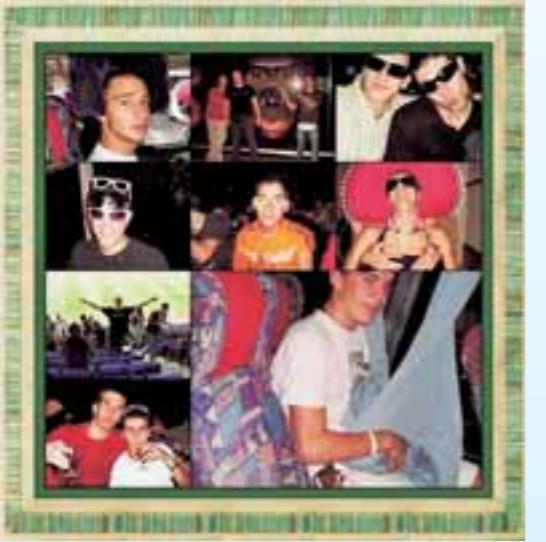
Kao i svi nasilnici prema ženama, ima potrebu afirmirati svoju muškost i svoju moć. Nedostatak čvrstog karaktera i osobnosti dovodi do optuživanja drugih za sve što ne valja, Luka uvijek mora pronaći neki »vanjski« razlog da se slučajno ne bi morao zapitati o eventualnoj vlastitoj odgovornosti. Toliko je slab da ne može priznati kako i on ponekad može pogriješiti.

Što Klara može napraviti i kako može pomoći Mariji izići iz situacije koja se polako, ali sigurno pretvara u ozbiljni mazohizam?

Marija nikada o ovome neće pričati, ni s Klarom, a kamo li s roditeljima. Ali Klara možda ima jedno rješenje. Odlučila je uključiti njihove prijatelje tako što će ih pokušati nagovoriti da konačno suoče Luku s odgovornošću. Njena je ideja pametna. Za Luku, kao i za svakog adolescente, »ekipa« predstavlja neophodnu stvarnost za formiranje vlastitog identiteta. Luka neće imati izlaza. Morat će se promjeniti i sazrijeti na brzinu jer gubitak poštovanja i podrške »ekipe«, za njega bi bio previše bolan.

EKSURZIJA '08

Neizostavan hit: naočale u svim bojama

